

Praktiska övningar för domarutbildningar i bordtennis

Syftet är att ge förslag på övningar/exempel som speglar situationer som vi domare ställs inför under en individuell match, /lagmatch eller dubbel.

Även information angående rekommendationer och enhetliga rutiner för alla domare i Sverige tas upp för att likrikta vår domarkår.

För att göra det så logiskt som möjligt så kommer exempel och övningar i kronologisk ordning.

1. Klädkod för domare samt utrustning att ha med sig

- Rekommendation för alla domare men ett krav i högsta serierna är SBTFs domartröja tillsammans med svarta byxor.
- Komma hel och ren och utan iögonfallande smycken eller andra accessoarer.
- Keps eller mössa är inte godkänt att bära under tjänstgöring.
- Undvik att ha händerna i domartröjans sidofickor. Det ser inte professionellt ut.
- Utrustning att ta med vid uppdrag är följande: Vita, gula och röda kort, lottningsbricka, näthöjdmätare, nätspänningsmätare, penna, tidtagarur, belagslista(LARC), mindre handduk för avtorkning av spelyta, spelregler.

2. Komma i tid och väl förberedd

- Var väl förberedd på vilka seriebestämmelser eller vilka tävlingsregler som gäller för uppdraget. I Sverige har vi varierande bestämmelser beroende på vilken serie som avses. Exempelvis skiljer sig spelordning och antal spelare mellan olika serier. Uppdatera dig med gällande regelverk innan du kommer till hallen!
- Kom minst 30-45 minuter innan uppdrag börjar för att förbereda dig inför uppdraget
- Laguppställningar och matchprotokoll. Se till att det är rätt protokoll för den matchen och se till att laguppställningarna lämnas in i tid minst 30 min innan start.
- Kontroll av hage och utrustning i hagarna, bord, nät, räkneverk, barriärer mm. Eventuella brister på utrustning skall påtalas för arrangören som ansvarar för utbyte.
- Samordning med arrangör. Vilka rutiner gäller? Utbetalning av arvode?

3. Att äntra spelområdet

- Öppna alltid upp en öppning mellan barriärerna. Hoppa aldrig över eller lyft benen över barriärerna - detta för att undvika att riva hagen och hamna i en pinsam situation. Om ni är två, ser det mer proffsigt ut, om båda går in i hagen vid samma tidpunkt och då med Matchdomaren före Assisterande domare. ”Jobba som ett team”.
- Vid tvådomarsystem:
  - Matchdomare ansvarar för matchledningen, hälsa på spelare, ledare, kontroll av racketar, lottning.
  - Assisterande domare kontrollerar spelområdet, nätet, eget räkneverk och tar tid på inslagningstiden.
- Vid endomarsystem:
  - Matchdomare ansvarar för alla delar i förberedelserna och ska se till att spelområde och utrustning är tillfredställande och i gott skick.

- Skaffa rutiner och följ dessa oberoende av vilket domaruppdrag du har. Det skapar trygghet och ger dig automatiskt en fördel i mer utsatta situationer.

4. Kontroll av spelområdet

Följande punkter görs med fördel i god tid före matchstart om möjlighet ges.

- Se till att barriärer står i raka rader och är tätslutande över hela spelområdet. Inga öppningar. Följs reklamreglerna?
- Kontrollera nätet. Fastsättning av nätställning, höjd och spänning. Se till att alla delar, inklusive skruv för höjjustering, finns att tillgå.
- Kontrollera att bordet har kontakt med golvet. Är bordsytan plan? Skador i spelytan?
- Kontrollera spelområde så det inte ligger något skräp eller annat som inte ska finnas i hagen.
- Kontrollera räkneverken. Finns alla siffror, rena och hela.
- Finns det handduksbehållare eller ej. Vad gör ni om spelarna flyttar med sig behållarna? Var ska handdukarna förvaras om det inte finns några behållare?
- Inga vattenflaskor, annan dryck eller frukt inne i spelområdet.
- Kontrollera lagd matta, om det används, så denna inte har glipor eller andra brister som kan göra att skada uppstår.

5. Matchledning och inledning

Matchdomare:

- Vänd upp setsiffror till noll-noll när spelarna kommer in i hagen och det förbereds för spel.
- Hälsa på spelarna
- Kontrollera spelkläder namn/nummerlapp/färg/reklam etc. Lotta om eventuellt tröjbyte?
- Kontrollera racketar, tjocklek, planhet med hjälp av näthöjdsjämnare samt belag med hjälp av belagslista (LARC). Be spelarna ta bort del av kantband för att kunna kontrollera tjockleken. Be spelare klippa belag om de inte följer reglerna., Se så det inte finns några synliga skador på belag.
- Hur många ska sitta på bänken vid lag, resp. singel/dubbel.

Assisterande domare:

- Vänd upp setsiffror till noll-noll när spelarna kommer in i hagen och det förbereds för spel.
- Kontrollera nätet samt torka av bordet om det finns behov av detta.
- Sätt dig på din plats och invänta start av tidtagning från matchdomaren.

6. Lottningsförfarandet.

- Kontrollera att det är rätt spelare vid bordet. Undvik att lägga protokoll på spelytan
- Lotta för bortalagets spelare eller den spelare som står på höger sida på matchprotokollet.
- Flippa brickan med handen. Undvik att tappa brickan på golvet eller bordet. Vänd aldrig brickan till andra handen en extra vändning då detta kan tolkas som om du påverkar utgången av lottningen.
- Val av servare, mottagare samt sida.

- Markera på protokoll vem som serverar och vem som är mottagare. Markera extra noga vid dubbel.
- Lämna inte ut bollen före hela lottningen är klar och påvisa 2 min inslagning till assisterande domare som påbörjar tidtagningen.

7. Inslagning upp till 2 min

- Hälsa på lagledare och förvissa dig om vem som är utsedd lagledare/coach.
- Kontrollera eventuellt om något obehörigt finns i hagen innan start av match.
- Spelare får ej lämna hagen eller prata med coach när inslagning väl påbörjats.

8. Under matchen

Gå igenom följande situationer. Uppmana till att vara uppmärksam på och gör enligt rutiner

- Otillåten coaching. Var uppmärksam på coacher under matchen.
- Felaktiga servar, varna vid tvivelaktig serve eller varna ena spelaren och döma bort den andra?
- Skadepaus. ÖD besluta enligt gällande regler max 10 min.
- Byte av boll. Endast vid trasig annars spela vidare med samma. Inga spelare ska påverka.
- Fördröjande av spel skall påvisas ev med tillsägelse därefter varna med gult kort vid upprepning.
- Olämpligt uppträdande av spelare. Varna med hjälp av korten gult, gul/rött, gul/rött, rött (ÖD). Dubbel; vad gäller?
- Olämpligt uppträdande/ej tillåten rådgivning av coach. Varna (gult), rött vid andra förseelsen. Vad händer vid lagspel?
- Korrekta handsignaler. Bryt, Poäng samt Servare vid byte av serve.
- Rätt tonläge för utrop av poängställning.
- Räkna högt direkt efter signalerad poäng och vänd siffror direkt efter handsignal.
- Korrekt utrop och handsignal när setet/matchen är slut
- Korrekt utrop och handsignal när matchen eller nytt set skall börja
- Nätservice. Vad gör du om servemottagare anser att det är nätservice men inte du som domare.
- Svettpärlor på bordet vad gör du?
- Svett eller fukt på racket under spel vad gör du?
- Se till att racketen lämnas på bordet under setpaus (alla tillåtna pauser).
- Handdukar/handdukstorkning. Handdukstorkning var 6:e boll. Var ska handduken förvaras om behållare saknas? Är det ok att lägga handduken på bordet vid setpaus? Vad gör du om spelaren torkar sig vid icke godkänt tillfälle?
- Se till att handduken ligger i handdukshållaren och att ingen del av handduken ligger på kanten av den.
- Slagräkning.
- Timeout, vem bestämmer om timeout. Singel båda kan ta timeout men spelaren kan välja att inte ta timeout. Lag båda kan ta timeout och den gäller.
- Vad göra om båda spelarna vill spela om en boll som varit tveksam
- Hur förvarar vi våra kort under matchen?
- Bollen under setpaus ansvarar assisterande domare för att lämna till matchdomare.
- Spelare kommer inte tillbaka i tid efter timeout/set paus. Vad gör du?

- Hantering av räkneverk. Innan ny match, Spelare i hagen, Start av match. Vända vid set paus ca 40 sek eller då spelare återvänder, Först poängsiffror sedan setsiffror.

8. Matchens slut

- Har du fyllt i protokollet rätt. Har vinnarna skrivit under. Om det varit några händelser eller ingripande i matchen, har dessa antecknats detaljerat på protokollet.
- Assisterande domare tar hand om bollen efter matchen och lämnar över till matchdomaren. Vid endomarsystem se till att ha kontroll på var bollen är och ta hand om den efter matchen.
- Se till att lagledare skriver under protokollet efter slutförd lagmatch.
- Tacka spelare och eventuellt ledare efter matchen.
- Blankställ räkneverket när matchen är slutförd. Inga siffror skall synas på framsidan.
- Lämna spelområdet på samma sätt som du/ni gick in.
- Ta med all er egen utrustning efter matchen samt eventuellt annan medtagen utrustning från arrangören.
- Vad gör vi om en spelare inte vill tacka spelare eller domare efter matchen?
- Vad gör du om en spelare visar dåligt uppförande efter matchen och t.ex. kastar racketen hårt i väskan eller liknande?